RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK.

A R R E S T

nr. 196.531 van 30 september 2009
in de zaak A. 143.543/X-11.628.

In zake : Joseph BAYART,
die woonplaats kiest bij
advocaat D. VAN HEUVEN,
kantoor houdende te 8500 KORTRIJK,
President Kennedypark 6/24

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
advocaat B. STAELENS,
kantoor houdende te 8000 BRUGGE,
Gerard Davidstraat 46, bus 1.

D E R A A D V A N S T A T E, Xe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Joseph BAYART op 4 november 2003 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van het besluit van 21 augustus 2003 van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken tot bescherming als monument wegens de historische, industrieel-archeologische en socio-culturele waarde van de Brouwerswoning met voormalige bottelarij van brouwerij Sint-Arnoldus, gelegen te Zonnebeke (Beselare), Beselarestraat 330, kadastraal bekend sectie E, nr. 220/n (deel);

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur A. VAN MINGEROET;

Gelet op de beschikking van 8 mei 2007 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 22 juni 2009 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 11 september 2009;

Gehoord het verslag van staatsraad P. LEFRANC;

Gehoord de opmerkingen van advocaat J. BELEYN, die loco advocaat D. VAN HEUVEN verschijnt voor de verzoeker, en van advocaat N. DE CLERCQ, die loco advocaat B. STAELENS verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van auditeur A. VAN MINGEROET;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

OVERWEEGT WAT VOLGT :

1. <u>Feiten</u>

1.1. De verzoeker is eigenaar van een voormalige brouwerijwoning en bottelarij, gelegen aan de Beselarestraat 330 te Zonnebeke (Beselare), kadastraal bekend sectie E, nr. 220/n (deel).

1.2. Met een motiveringsnota van 18 juni 2002 stelt het bestuur Monumenten en Landschappen voor de Brouwerij Sint-Arnoldus te beschermen als monument wegens het algemeen belang gevormd door de historische, industrieel-archeologische en socio-culturele waarde.

In de motiveringsnota wordt de brouwerij als volgt omschreven:

> "Beeldbepalend complex gelegen in de dorpskern van Beselare, op de hoek met de Beselareplaats.
> Voormalige brouwerij Sint-Arnoldus, in werking tot 1914, na de Eerste Wereldoorlog enkel nog bottelarij.
> Brouwershuis: Imposante villa, naar verluidt gebouwd in 1922-1923 naar ontwerp van architecten J. Marstboom en L. Janssens (Menen). De woning vervangt een classicistisch getint 19de-eeuws herenhuis, dat in de Eerste Wereldoorlog volledig werd vernield. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de woning opnieuw beschadigd en hersteld naar vooroorlogs model.
> Woning omgeven door siertuin en afgezet door gietijzeren hekken tussen bakstenen pijlers. Achterliggende omhaagde tuin.

Rechts van de woning, de voormalige brouwerij gebouwen gegroepeerd rondom een gekasseide binnenplaats, aan de straat afgesloten door bakstenen muur getypeerd door steekboogfries.
Dubbelhuis van drie traveeën en twee bouwlagen op verhoogde begane grond. Wolvedak (kunstleien) met overkragende dakrand rustend op houten modillons. Baksteenbouw op sokkel. Verticaliserende vensterrisalieten in een omlijsting van simili-natuursteen. Verdiepte borstwering oorspronkelijk versierd met sgrafittopanelen.
Korfbogige muuropeningen op de begane grond, rondbogige en gekoppeld op de verdieping, voorzien van druiplijst en voluutvormige sluitstenen. Arduinen lekdrempels. Bewaard schrijnwerk; benedenvensters met kleine roedeverdeling. Verdiepte, deels beglaasde vleugeldeur met fraaie koperen handgrepen. Arduinen bordes en voetenschraper rechts.

Linker zijgevel aan de Beselareplaats: speelser uitgewerkte gevel met uitspringende dwarse vleugel getypeerd door de gecementeerde erker met bekronend balkon en met schijnvoegen gecementeerde muurpartij ter hoogte van het dakvenster. Balkondeur met flankerende vensters onder druiplijst in art nouveaustijl (cf. zweepslag). Oksel (rechts) gemarkeerd door lage uitbouw onder plat dak met balustrade; korfbogig deurvenster met kleine roedeverdeling. Bordes met geajoureerde bakstenen balustrade.
Overige gevels soberder uitgewerkt.
Gaaf bewaard eclectisch aangekleed interieur. Traditionele dubbelhuisplattegrond. Centrale gang met aansluitend trappenhuis waarrond de verschillende ruimtes zijn gegroepeerd.

Trappenhuis met mozaïekvloer; wanden met marmerimitatieschildering geritmeerd door gecanneleerde pilasters met Corinthisch kapiteel en panelen met geprofileerde omlijsting. Houten steektrap met bordes. Salon in neo-Vlaamse renaissancestijl cf. de marmeren schouwmantel met zuilen en de houten boezem; bepleisterd cassettenplafond. Keuken met behouden cementtegelvloer; bloemmotief. Lambrisering van geglazuurde tegels. Eenvoudige marmeren schouw.

Ten noorden, voormalige bottelarij met lager- en bureaulokaal. Baksteenbouw op een gecementeerde plint, onder afgewolfd zadeldak (n z straat, eterniet) met sterk overkragende dakrand op schoorstukken en modillons.
Verhoogde begane grond voor de bottelarij. Laatst genoemde voorzien van twee korfboogpoorten met druiplijst en sluitsteen. Links, aanleunend bureaulokaal van drie traveeën en anderhalve bouwlaag onder zelfde dakkap. In het betonnen perron werd een hijstoestel (type galg, met kabel op aandrijfwiel) ingeplant.
Interieur. Elektrische motor (merk niet waarneembaar) met olierheostaat (zgn. démarreur), centrale waterpomp merk ‘Barvens Anvers’, kruk in de tussenmuur en restanten van riemaandrijving van heden verdwenen toestellen: het betreft ijzeren assen met hun ophanging aan het plafond en riemwielen. Zoldervloer met betonnen moerbalken en houten kinderbalken. Eenvoudige, doch fraaie houten kapconstructie.
Straatgevel met rechthoekige kelderopeningen en korfboogvensters. Klimmend dakvenster. Aanleunend pannen afdak als verbinding naar recentere paardenstallen.
Ten westen, bakstenen gebouw van twee traveeën en één bouwlaag onder overkragend zadeldak (eterniet) op schoorstukken. Twee rechthoekige garagepoorten onder ijzeren I-balk met rozetten”.

Het advies tot bescherming wordt als volgt geformuleerd:

"Dient te worden beschermd als monument, omwille van het algemeen belang, gevormd door de historische, de industrieel-archeologische en socio-culturele waarde

De brouwerij Sint-Arnoldus met brouwershuis en bottelarij met bijhorende tuin, afsluitingsmuur en binnenkoer, gelegen te Beselare (Zonnebeke), Beselarestraat 330, gekend ten kadaster Zonnebeke, 3de afdeling (Beselare), sectie E, 2de blad, 2de deel, perceelnummer 220n (deel).

De historische waarde, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven :

Als zijnde een typisch voorbeeld van een notabelenwoonst opgetrokken na de Eerste Wereldoorlog in een traditionele bouwstijl beïnvloed door de laat 18de-eeuwse Franse bouwstijlen cf. de streng opgebouwde voorgevel, verticaal benadrukt door de vooruitspringende venstertraveeën van simili-natuursteen. De gevel zijde Beselareplein werd eigentijdser en speelser uitgewerkt cf. de dwarse vleugel met balkonvenster onder art nouveau-geïnspireerde druiplijst (zweepslagmotief).

Als zijnde een eclectische wederopbouwwoning die door haar rijkere uitwerking de doorsnee-wederopbouwarchitectuur overstijgt. In deze meer landelijke streek waar in hoofdzaak in een sobere stijl heropgebouwd wordt, is deze meer doorgedreven interpretatie van traditionele vormen eerder zeldzaam.

Als zijnde een beeldbepalend complex gelegen in de dorpskern van Beselare. Het visuele aspect van de noordzijde van het plein wordt bepaald door de brouwerswoning met tuin.

Als zijnde een gaaf bewaard eclectisch interieur met neoclassicistisch aangekleed centraal trappenhuis met o.m imitatie-marmerschildering, gaaf bewaard salon in neo-Vlaamse renaissancestijl en keuken met lambrisering van geglazuurde tegels.

De muur zijde Beselarestraat en het gietijzeren hekwerk tussen bakstenen pijlers, zijde Beselareplaats als deel uitmakend van het geheel.

De gekasseide binnenkoer als zijnde typisch voor de brouwerij-architectuur en deel uitmakend van het geheel en de geschiedenis van het complex. Als zijnde een getuige van een aspect van de economische activiteiten (laden en lossen van de tonnen) verbonden aan de brouwerij-werkzaamheden.

De industrieel-archeologische waarde wordt gevormd door:

De bottelarij, als zijnde een goed bewaard voorbeeld van een bedrijfsgebouw uit de wederopbouwperiode na de Eerste Wereldoorlog, in een mengsel van een op traditie gerichte bouwwijze (bouwstijl en dakspant) en modern materiaalgebruik (gebruik van beton naast hout).

Van de oorspronkelijke technische uitrusting bleven enkele onderdelen, als materiële getuigen van de stand van zaken inzake techniek en bedrijf in de periode van de oprichting behouden, namelijk inzake de opkomst van de elektriciteit als vrij nieuwe energiebron in kleine bedrijven ca. 1920 en het blijvend gebruik van de traditionele transmissie via assen en riemen.

Als zijnde deel uitmakend van een geheel.

Als zijnde getuige van de economische geschiedenis van de gemeente Beselare en Vlaanderen.

De socio-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

Als zijnde een representatief voorbeeld van een notabelenwoonst in het centrum van een kleine gemeente.

Als zijnde een representatief voorbeeld van een brouwerswoning waar zowel exterieur als interieur de status van de eigenaar benadrukken".

1.3. Op 29 oktober 2002 beslist de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken om de bovenvermelde Brouwerij Sint-Arnoldus als monument op een ontwerp van lijst te plaatsen van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten.

Een afschrift van dat voorlopig beschermingsbesluit wordt bij aangetekende brief van 22 november 2002 naar de verzoeker verzonden.

1.4. Op 19 december 2002 dient de verzoeker een bezwaarschrift in. Daarin laat de verzoeker vooreerst gelden dat in het voorlopig beschermingsbesluit geenszins aannemelijk wordt gemaakt dat het behoud van de woning en de bottelarij in het licht van het algemeen belang noodzakelijk is. Hij stelt dat enkel verwezen wordt naar het lokale belang en dat andere gelijkaardige huizen of brouwerijen in de omgeving met soortgelijk lokaal belang niet worden geklasseerd. Voorts laat de verzoeker gelden dat de bescherming als monument niet redelijk verantwoord is in het licht van de kostprijs van de werkzaamheden die nodig zullen zijn om het gebouw, dat volgens hem in bouwvallige toestand verkeert, te herstellen. Teneinde deze argumentatie kracht bij te zetten, voegt de verzoeker bij zijn bezwaarschrift een verslag opgemaakt door architect-deskundige Van Bockstael, waarin in zijn opdracht een onderzoek wordt gevoerd naar de nodige herstelmaatregelen aan het pand en de kostprijs ervan. In ondergeschikte orde stelt de verzoeker dat in het bijzonder de klassering van de woonst met inboedel onverantwoord is.

1.5. In zitting van 16 januari 2003 brengt de bestendige deputatie van de provincie West-Vlaanderen een gunstig advies uit.

1.6. Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Zonnebeke verleent in zitting van 20 januari 2003 een ongunstig advies. In dit advies wordt onder meer het volgende overwogen:

> "Gelet op het arrest van de Raad van State nr. 26.852 van 9 juli 1986 waarbij de Raad bevestigt dat de beslissing tot rangschikking van een landschap slechts verantwoord kan worden door redenenen van historische, esthetische of wetenschappelijke aard, die van zodanig gewicht zijn dat zij het louter locale belang overstijgen;
>
> Overwegende dat er in het ministerieel besluit tot klassering van het bovenvernoemde pand als monument er meerdere malen verwezen wordt naar het lokaal belang en er geen sprake is van het algemeen belang;
>
> Overwegende dat andere gelijkaardige na-oorlogse herenhuizen of brouwerijen in de omgeving, met soortgelijk lokaal belang, niet geklasseerd worden;
>
> Overwegende dat volgens het arrest van de Raad van State nr. 38.984 dd. 13 maart 1992, de opportuniteit van een klassering niet kan beoordeeld worden los

van de huidige staat van het onroerend goed en los van de vraag of het kan hersteld worden tegen een kostprijs die evenredig is met het belang dat het goed als monument zou hebben;

Overwegende dat in de motivatie van monumenten en landschappen tot het klasseren van het pand als monument er met geen woord wordt gerept over de huidige staat van het onroerend goed;

Overwegende dat in opdracht van de bouwheer de architekt Erik Van Bockstael - Beselare een ruwe schatting heeft opgemaakt voor het renoveren van het gebouw ten belope van € 575.000, wat een zeer hoge kost is voor een dergelijk onroerend goed".

1.7. Het bestuur Monumenten en Landschappen maakt op 24 maart 2003 een verslag "opmerkingen en bezwaren" op en bespreekt de bezwaren van de verzoeker daarin als volgt:

"- Het algemeen belang wordt duidelijk aangetoond in de motiveringsnota. Bovendien is de inventaris van het gebied afgerond, waaruit duidelijk het belang van de brouwerij blijkt. Voor wat betreft het algemeen belang van de bottelarij, won de dienst het advies in van de vakafdeling industriële archeologie van de dienst monumenten en landschappen. Deze vakafdeling heeft een duidelijk beeld van wat belangrijk is op vlak van industrieel erfgoed in Vlaanderen en bevestigde het belang op Vlaams niveau.

- Het is niet duidelijk wat de bezwarende partij bedoelt met de zin dat er meerdere malen verwezen wordt naar het lokaal belang. Dat een onroerend goed beeldbepalend is voor een bepaalde gemeente en deel uitmaakt van de geschiedenis van de gemeente, betekent niet dat zijn waarde beperkt is tot het gemeentelijk belang.

(...)

- Het verslag is betwistbaar.
- De toestand van de woning en bottelarij wordt dramatischer voorgesteld dan ze is. Het onroerend goed bevindt zich nog in redelijk goede toestand. Wel dringen enkele instandhoudingswerken inzake het dak en enkele normale onderhoudswerken zoals het schilderen van het schrijnwerk zich op.
- Wat betreft het vervangen van al het schrijnwerk in de bottelarij en woonhuis. Niet al het schrijnwerk dient vervangen te worden. In de meeste gevallen is herstel mogelijk.
- Wat betreft het uitslijpen en hervoegen van de gevels van woning en bottelarij. Het reinigen van de gevels en uitslijpen en heropvoegen van de gevels is niet noodzakelijk en zelfs niet wenselijk. Plaatselijk herstel van voegwerk volstaat.
- Het probleem van betonherstel wordt in het verslag overdreven.
- Het pleisterwerk van het woonhuis lijkt nog in goede staat. Eventueel is beperkt plaatselijk herstel nodig.
- Wat betreft waterinfiltatie. Er bestaan verschillende mogelijkheden om op een monumentvriendelijke wijze en voor een beperkte prijs het probleem aan te pakken.
- De slechte staat van de vloeren wordt overdreven. De globale toestand is in orde. Plaatselijk herstel is mogelijk.
- Het vernieuwen van keuken en badkamer zijn comfortwerken die in iedere woning noodzakelijk zijn.

- De Vlaamse regering voorziet bovendien de nodige premies voor restauratie en onderhoud van beschermde goederen, om de eigenaar te helpen bij het onderhoud en herstel van zijn pand.
- De raming van 57500 euro wordt niet gedetailleerd en kan ook niet gecontroleerd worden. Veel van de zg. noodzakelijk en dure werken zijn niet noodzakelijk en sommige zelfs niet wenselijk (harde gevelreinigingen en globale vervanging van schrijnwerk), Andere grote kosten zijn comfort-werken i.e. vernieuwen van badkamer en keuken.

(...)

- De inventaris voor het omliggende gebied werd reeds opgemaakt. Deze inventaris geeft een overzicht van het behouden bouwkundig patrimonium van de omgeving van Zonnebeke. Uit deze inventarisatie bleek dat deze brouwerswoning genoeg waarde bezit om beschermd te worden als monument. Deze waarden worden duidelijk weergegeven in de motiveringsnota.
- De dienst deed voor de evaluatie van de bottelarij beroep op de vakafdeling industriële archeologie van de dienst monumenten en landschappen. Zij hebben een duidelijk zicht op het waardevol industrieel archeologisch patrimonium van Vlaanderen. Zij beoordeelden dat de bottelarij genoeg waarde bezit om beschermd te worden als monument. Die waarden worden eveneens weergegeven in het gemotiveerd advies.
- De dienst wil samen met de eigenaar en de gemeente zoeken naar een gepaste en nieuwe bestemming voor het pand".

1.8. De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (hierna: KCML) brengt op 5 juni 2003 een gemotiveerd gunstig advies uit. De KCML neemt de motieven voor de bescherming uit de voormelde motiveringsnota over.

1.9. Met het bestreden besluit van 21 augustus 2003 beslist de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken de Brouwerswoning met voormalige bottelarij van brouwerij Sint-Arnoldus als monument te beschermen wegens de historische, industrieel-archeologische en socio-culturele waarde. De minister neemt ter verantwoording de motieven van de KCML over in het bestreden besluit.

Dit besluit wordt bij aangetekende brief van 8 september 2003 naar de verzoeker verzonden.

2. Ten gronde

2.1. Standpunt van de partijen

2.1.1. Eerste middel

2.1.1.1. Het eerste middel is genomen uit de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen (hierna: de motiveringswet). In dit middel laat de verzoeker in essentie gelden dat de bestreden beslissing niet ingaat op het nochtans door hem tijdig ingediende, gedetailleerde bezwaarschrift en evenmin motiveert waarom het negatief advies van de gemeente niet gevolgd wordt. Hij stelt dat de bestreden beslissing de tekst van het voorlopig beschermingsbesluit eenvoudigweg heeft overgenomen en zodoende voorbij is gegaan aan zijn bezwaar.

2.1.1.2. De verwerende partij repliceert dat aan de formele motiveringsplicht in elk geval is voldaan, nu in de bestreden beslissing op omstandige wijze de motieven worden opgesomd die de bescherming verantwoorden. De verwerende partij stelt dat de formele motiveringsplicht "geen verplichting schept om in het beschermingsbesluit expliciet de opmerkingen en bezwaren te beantwoorden die tijdens de voorafgaande procedure tegen de bescherming werden ingebracht". Evenmin vereist deze motiveringsverplichting volgens de verwerende partij dat "de niet-bindende adviezen worden opgenomen of beantwoord in de beschermingsbesluiten". De verwerende partij stelt dat uit het verslag betreffende de bezwaren en opmerkingen blijkt dat zowel de bezwaren van de verzoeker als de bezwaren van de gemeente afdoende werden onderzocht en beantwoord.

2.1.1.3. In de memorie van wederantwoord stelt de verzoeker dat "het stuk 'Verslag Opmerkingen en Bezwaarschriften'" hem tot op heden onbekend was, dat zijn raadsman nochtans alle aan de bestreden beslissing relevante adviezen had opgevraagd, maar dat hij enkel de respectievelijke adviezen van de gemeente, van de provincie West-Vlaanderen en van de KCML heeft bekomen en dat noch in deze adviezen, noch in de bestreden beslissing zelf verwezen wordt naar het voormelde verslag. De verzoeker laat gelden dat bij de beoordeling van de vraag of een beslissing al dan niet afdoende gemotiveerd is geen rekening kan gehouden worden met motieven die niet in de bestreden beslissing staan of die enkel vermeld staan op

een stuk dat niet vooraf aan de bestuurde ter kennis werd gebracht en waarvan geen melding gemaakt wordt in de bestreden beslissing. Voorts stelt de verzoeker dat “minstens uit de uiteindelijk weerhouden motivatie moet kunnen afgeleid worden waarom de argumenten van de betrokkene in het algemeen niet aanvaard worden”. Door woordelijk de tekst van het voorlopig beschermingsbesluit over te nemen en niet in te gaan op de ingediende bezwaren heeft de verwerende partij volgens de verzoeker “het primaire doel” van de motiveringswet geschonden, dat erin bestaat “aan de bestuurde zodanig inzicht (te) verschaffen in de motieven van een beslissing zodat hij in staat is om te oordelen of, ten aanzien van de door het bestuur aangebrachte motieven, het zin heeft zich tegen de beslissing te verweren met de middelen die het recht hem verschaft”.

2.1.1.4. In de laatste memorie stelt de verwerende partij nog dat het verslag waarin de bezwaren werden beoordeeld niet de formele motivering van het beschermingsbesluit betreft, maar deel uitmaakt van het onderzoek en dat het derhalve niet in het kader van de formele motiveringsverplichting aan de verzoeker diende meegedeeld te worden.

2.1.2. Tweede onderdeel van het tweede middel

2.1.2.1. In het tweede middel voert de verzoeker de schending aan van artikel 2 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten (hierna: het monumentendecreet), van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, van “de motiveringsplicht als algemeen rechtsbeginsel”, van het gelijkheidsbeginsel, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het redelijkheidsbeginsel.

In een tweede onderdeel betoogt de verzoeker dat noch in de bestreden beslissing, noch in het onderliggende advies van de KCML een afweging wordt gemaakt tussen de kostprijs van de renovatiewerken enerzijds en het belang dat zou gediend worden met de bescherming anderzijds, hoewel de verzoeker in zijn bezwaarschrift nochtans uitdrukkelijk had laten gelden dat de bescherming niet redelijk verantwoord was in het licht van de kostprijs van het herstel van het gebouw en ook de gemeente in haar negatieve advies had gewezen op de zeer hoge renovatiekost. Dienaangaande had de verzoeker bij zijn bezwaarschrift een verslag gevoegd waaruit de onverantwoord hoge kostprijs van de herstelwerken moest blijken, doch de bestreden beslissing is zonder enige motivering aan dit verslag voorbijgegaan.

2.1.2.2. De verwerende partij repliceert dat het noodzakelijk, doch voldoende is de beschermingswaarden van algemeen belang op te nemen in het beschermingsbesluit en dat in casu in het bestreden besluit op concrete wijze te kennen wordt gegeven om welke precieze redenen de gebouwen worden beschermd en waarom de beschermingswaarden van algemeen belang worden geacht. Zij betoogt dat de Raad van State inzake slechts over een marginale toetsingsbevoegdheid beschikt en dat de motieven van de bestreden beslissing de redelijkheidstoets in elk geval ruimschoots doorstaan.

2.2. Beoordeling

2.2.1. Wanneer de overheid een monument van algemeen belang beschermt, moet zij, om te voldoen aan het voormelde artikel 3 van de motiveringswet, in het besluit zelf de juridische en feitelijke overwegingen vermelden waarop het gesteund is. Deze formele motiveringseis verplicht de administratieve overheid er niet toe in de akte expliciet de opmerkingen en bezwaren te beantwoorden die tijdens de voorafgaande procedure tegen de bescherming zijn ingebracht. Het is voldoende, maar wel noodzakelijk dat het besluit opgeeft om welke artistieke, wetenschappelijke, historische, volkskundige, industrieel-archeologische of andere sociaal-culturele waarde het bestuur van oordeel is dat het beschermde monument van algemeen belang is.

De belangrijkste bestaansreden van de motiveringsplicht opgelegd door de motiveringswet is erin gelegen dat de betrokken bestuurde in de hem aanbelangende beslissing zelf de motieven moet kunnen vinden op grond waarvan de beslissing werd genomen. Het is noodzakelijk dat de beslissing duidelijk de fundamentele redenen doet kennen die haar verantwoorden, of minstens toelaat na te gaan of de overheid is uitgegaan van gegevens die in rechte en in feite juist zijn, of zij deze feiten correct heeft beoordeeld, of zij de geformuleerde bezwaren heeft onderzocht en, of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar beslissing is kunnen komen, zodat de betrokkene met kennis van zaken zou kunnen uitmaken of het aangewezen is de beslissing met een annulatieberoep te bestrijden. De gegeven motivering moet draagkrachtig zijn en de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te schragen.

2.2.2. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat het ontwerp van lijst van 29 oktober 2002 bij brief van 22 november 2002 aan de verzoeker werd meegedeeld. Daaruit blijkt dat het verslag “opmerkingen en bezwaren” van 24 maart

2003 met de omstandige weerlegging van zijn bezwaren en het voorstel om de beschermingsprocedure verder te zetten niet aan de verzoeker werd meegedeeld.

Naar haar inhoud wordt de bescherming in het bestreden besluit alleen formeel gemotiveerd door een overname van de motieven uit het advies van de KCML waarnaar het verwijst.

Het besluit tot voorlopige bescherming van 29 oktober 2002 werd weliswaar meegedeeld aan de verzoeker, maar bevat uiteraard zelf geen nuttige formele redengeving die toestaat te begrijpen waarom spijts de bezwaren van de verzoeker, het monument van algemeen belang is en de beschermingsprocedure werd voortgezet.

Voorts blijkt uit de gegevens van de zaak dat de raadsman van de verzoeker, na ontvangst van het bestreden besluit, het bestuur Monumenten en Landschappen bij brief van 19 september 2003 om een kopie heeft verzocht “van alle adviezen die in het kader van voormelde beslissing werden ingewonnen”. Hierop ontving de raadsman van de verzoeker een kopie van het advies van de gemeente, het advies van de provincie en het advies van de KCML, dat zelf echter geen bespreking van de bezwaren bevat en evenmin verwijst naar de bespreking ervan in het voormelde verslag van 24 maart 2003. Ook deze documenten stelden de verzoeker derhalve niet in de mogelijkheid te begrijpen waarom spijts zijn bezwaren, het monument van algemeen belang is en de beschermingsprocedure werd voortgezet.

Aan het bestreden beschermingsbesluit is een brede raadpleging voorafgegaan, onder meer van de verzoeker. De verwerende partij is er toe gehouden de ingediende adviezen, opmerkingen en bezwaren te onderzoeken én bij haar beoordeling te betrekken. In de gegeven omstandigheden kan dan ook niet worden aangenomen dat de verzoeker voldoende op de hoogte is van de motieven van de eindbeslissing en derhalve in de mogelijkheid is om met kennis van zaken tegen het bestreden besluit op te komen.

Het eerste middel en het tweede onderdeel van het tweede middel zijn in zoverre gegrond.

OM DIE REDENEN
BESLIST DE RAAD VAN STATE :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 21 augustus 2003 van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken tot bescherming als monument wegens de historische, industrieel-archeologische en socio-culturele waarde van de Brouwerswoning met voormalige bottelarij van brouwerij Sint-Arnoldus, gelegen te Zonnebeke (Beselare), Beselarestraat 330, kadastraal bekend sectie E, nr. 220/n (deel).

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op dertig september 2009, door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	R. STEVENS,	kamervoorzitter,
	P. LEFRANC,	staatsraad,
	S. DE TAEYE,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

A. TRUYENS. **R. STEVENS.**